

WaysTUP!

VALUE CHAINS FOR DISRUPTIVE TRANSFORMATION OF URBAN BIOWASTE INTO BIOBASED PRODUCTS IN THE CITY CONTEXT

Deliverable 7.1: Analyse van de uitgangssituatie van het beleid inzake de valorisatie van stedelijk bioafval

Deliverable 7.1 is gewijd aan de beoordeling van het beleidskader met betrekking tot de valorisatie van stedelijk bioafval op het niveau van de Europese Unie, nationaal, regionaal en lokaal niveau. De geplande beoordeling richt zich op de vijf PILOT-landen waar de activiteiten van het WaysTUP! project worden uitgevoerd, d.w.z. Tsjechië, Griekenland, Italië, Spanje, en het Verenigd Koninkrijk. Om deze beleidsreferentie-analyse uit te voeren en een alomvattend overzicht te geven, moet men rekening houden met het beleidskader met betrekking tot het beheer van bioafval. Deliverable 7.1 werd opgesteld door het bedrijf DRAXIS ENVIRONMENTAL SA in samenwerking met de projectpartners: SOCIEDAD ANONIMA AGRICULTORES DE LAVEGA DE VALENCIA, NAFIGATE CORPORATION AS en BIO-BEAN LIMITED.

Aangezien er twee versies van deze deliverable zijn voorzien, en dit de eerste is, geeft deze versie van deliverable 7.1 een basisanalyse van het beleidskader voor het beheer van bioafval. Deze versie werd voltooid in februari 2021. Om het doel van deze eerste versie van deliverable 7.1 te bereiken, werd ervoor gekozen om de analyse van de beleidsuitgangspunten voor de PILOT-landen te baseren op en rond het overkoepelende EU-milieubeleid en geselecteerde EU-wetgeving inzake afval en afvalbeheer. Er werd een uitgebreide desk research van beleidsdocumenten, officiële en niet-officiële documenten, studies, verslagen, papers en publicaties uitgevoerd om het beleidskader voor het beheer van bioafval in de vijf PILOT-landen duidelijker af te bakenen. Daarnaast werd het secundaire onderzoek ondersteund door de medewerking van projectpartners. De bijdrage van de projectpartners werd gevraagd aan de hand van een eenvoudig sjabloon dat zich richt op beknopte informatie over afvalbeheer op nationaal, regionaal en lokaal niveau voor de PILOT-landen.

Uit het onderzoek is gebleken dat er op Europees niveau belangrijke beleidslijnen en strategieën bestaan ter bevordering van het gebruik van afvalstoffen, met inbegrip van bio-afval. Ook werd vastgesteld dat de omzetting van de Europese richtlijnen in deze landen bevredigend is. De goedkeuring van deze richtlijnen in nationale strategieën en de tenuitvoerlegging ervan door middel van plannen, met name voor bioafval op regionaal en lokaal niveau, is echter relatief beperkt. Er zij op gewezen dat de op nationaal niveau vastgestelde doelstellingen in vele gevallen niet voldoende op regionaal en lokaal niveau zijn overgenomen.

Uit het onderzoek bleek ook dat de overgrote meerderheid van de verantwoordelijkheden voor afvalbeheer is toegewezen aan lokale en regionale overheden, die vrij zijn om hun eigen plannen en activiteiten uit te voeren. In de

meeste gevallen volgen de bevoegde autoriteiten, naast de verplichting om specifieke numerieke streefcijfers te halen die in de nationale wetgeving zijn vastgelegd, verschillende benaderingen van afvalbeheer. Uiteindelijk leidt dit ertoe dat de regio's verschillende vorderingen maken bij de uitvoering en verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen.

Dit feit wordt nog versterkt door de constatering dat, hoewel de omzetting van de EU-richtlijnen in de PILOT-landen meer dan bevredigend is, deze landen deze richtlijnen nog niet in hun officiële strategieën en plannen hebben omgezet. Het bestaan van een dergelijke kloof wordt verder benadrukt door het feit dat naarmate de administratieve grenzen nauwer worden, het aantal vastgestelde officiële strategieën op het gebied van afvalbeheer kleiner wordt. Enerzijds zou men de paradox kunnen zien dat de autoriteiten, hoewel zij met de verantwoordelijkheid worden belast, slechts beperkte plannen lijken te hebben (het valt echter buiten het bestek van dit onderzoek om na te gaan waarom dit gebeurt). Anderzijds werd vastgesteld dat de meeste regio's wel belangstelling hebben voor en actief bezig zijn met het vaststellen van benaderingen en het uitvoeren van acties met het oog op de totstandbrenging van de circulaire economie en de bio-economie, zelfs zonder officiële strategieën te formuleren.

Gezien dit alles wekt het geen verbazing dat dezelfde problemen zich voordoen wanneer het gaat om het beheer van bioafval. De gewijzigde kaderrichtlijn afvalstoffen besteedt bijzondere aandacht aan deze belangrijke afvalfractie en roept op tot actie met het oog op een doeltreffend en efficiënt beheer ervan. Toch lijkt het erop dat het beheer van bioafval voor veel landen en regio's een complexe aangelegenheid is, aangezien er zelfs binnen een en hetzelfde land belangrijke verschillen worden waargenomen. De analyse heeft dan ook uitgewezen dat geen enkel land of geen enkele regio een specifieke officiële strategie voor het beheer van bioafval heeft, die meestal in het nationale of regionale afvalbeheerplan is geïntegreerd. Een dergelijke aanpak draagt echter niet effectief bij tot het creëren van een algemene visie en strategische aanpak inzake bioafvalbeheer.

Het WaysTUP! project heeft tot doel state-of-the-art technologieën te demonstreren voor de valorisatie van bioafval dat in de steden wordt gegenereerd. Als zodanig kunnen de succesvolle technologieën van het project dienen als praktische voorbeelden voor het exclusieve gebruik van bioafval, en zo bijdragen tot de ontwikkeling van strategieën voor het beheer en het gebruik van bioafval op nationaal, regionaal en lokaal niveau in alle doellanden van het project en elders.